

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေကို ဘယ်လို တားဆီးမလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေကို ဘယ်လို တားဆီးမလဲ” (သာလွန်ဖောင်းထက်)

မြန်မာ့နိုင်ငံရေးမှာ ကိုယ်နဲ့ အမြင်မတူသူ၊ ကိုယ်နဲ့ သဘောထား ကွဲလွဲသူတွေကို အင်အားသုံး၊ အကြမ်းဖက်၊ သွေးထွက်သံယို ဖယ်ရှားတဲ့ ဓလေ့က ရှေးဘုရင်ခေတ်ကတည်းက တွင်ကျယ်ခဲ့ပြီး ဒီနေ့ ခေတ်အချိန် အထိလည်း တွင်ကျယ်နေဆဲပါ။ ငါနဲ့မတူ ငါ့ရန်သူဆိုတဲ့ သဘောထား တွေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရေး သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်ရင် သွေးညှို့နဲ့ တွေ့လျင်ပေနေတဲ့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှု မြောက်မြားစွာ တွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီတစ်ပတ်ရဲ့ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီမှာတော့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုကို ဘယ်လို တားဆီးမလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေး သွားမှာပါ။

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုဆိုတာ

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုလို့ ဆိုလိုက်တာနဲ့ အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုမှုတွေရှိပြီး အဓိကအားဖြင့်တော့ အစိုးရကို အကြပ်ရိုက်အောင်၊ နိုင်ငံရေးအမြင်သဘောထားမတူညီသူတွေ အကြမ်းဖက်လုပ်ဆောင်မှုလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှုတွေ ရှိပါတယ်။ အခြားတစ်ဖက်မှာလည်း နိုင်ငံရေးအ ကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို အစိုးရ (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ရပ်က နိုင်ငံရေး အမြင်သဘောထား မတူသူတွေကို နှိပ်ကွပ်တဲ့အနေနဲ့ အကြမ်း ဖက်နှိမ်နင်းမှုအဖြစ်လည်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှုတွေ ရှိပါတယ်။ သေချာတာ တစ်ခုကတော့ နိုင်ငံရေး အကြမ်းဖက်မှုတွေမှာ တရားဥပဒေနဲ့ မညီတဲ့ သွေးထွက်သံယို လှုပ်ရှားမှုတွေအဖြစ် တူညီစွာ သတ်မှတ်ကြပါတယ်။

မြန်မာ့နိုင်ငံရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှေးမြန်မာဘုရင်များ အုပ်ချုပ်တဲ့ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ခေတ်ကတည်းက နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေ မြောက်မြားစွာ ရှိခဲ့ ပါတယ်။ ထီးနန်း အာဏာရယူဖို့ သားက အဖေကိုသတ်၊ ညီက အစ်ကိုကို သတ်၊ ခေတ္တမျိုးအချင်းချင်းသတ်ကြတဲ့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေဟာ မြန်မာ့ရာဇဝင် သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ သွေးညှို့နဲ့ လွှမ်းမိုးခဲ့ပါတယ်။ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ရဲ့ နောက်ဆုံးမင်းဆက် သီပေါမင်း လက် ထက်မှာလည်း သူနဲ့ အဖေတူ အမေကွဲ ညီအစ်ကို မောင်နှမများစွာကို ထီးနန်းအတွက် သုတ်သင်ရှင်းလင်းခဲ့မှုဟာ ကမ္ဘာကျော် နိုင်ငံရေးအကြမ်း ဖက်မှုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင် ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကိုလိုနီခေတ် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှု

နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရကဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ကျူးကျော်စစ် ၃ ကြိမ် ဆင်နွှဲပြီး သိမ်းပိုက်ခဲ့သလို လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းကြတဲ့ မြန်မာတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကိုလည်း အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းခဲ့ ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ချိန်ကစလို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို လက် နက်ကိုင် တော်လှန်မှုများအပါအဝင် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု မှန်သမျှ ကို သွေးထွက်သံယို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းခဲ့တာမို့ ကိုလိုနီခေတ် နိုင်ငံရေး အကြမ်းဖက်မှုတွေဟာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရနဲ့ လွတ်လပ်ရေးလိုချင်တဲ့ မြန်မာ ပြည်သူတွေအကြား ပဋိပက္ခပုံစံ ရှိခဲ့ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟာ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေကို လမ်းလွှဲဖို့ ဘာသာရေးအဓိကရုဏ်း၊ လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်းတွေကို ဆက်တိုက်ဆီ သလို ဖန်တီးခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရခါနီး ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာတော့ နိုင်ငံအ တွက် အကြီးမားဆုံးသော နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုကြီးတစ်ခု ထပ်မံပေါ် ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် ခေါင်းဆောင်တွေကို အတွင်းဝန်များရုံးမှာ ဂဠုန်ဦးစောခေါင်းဆောင်တဲ့ မသမာသူ လူတစ်စုက လုပ်ကြံခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအရ အမြင်သဘောထား မတူညီမှုကို လက် နက်နဲ့ ဖြေရှင်းလိုက်တဲ့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုကြီးကြောင့် မြန်မာတစ် နိုင်ငံလုံး ဝမ်းနည်းခဲ့ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက် မှုကြီးရဲ့ လက်သည်ကို ချက်ချင်း ဖော်ထုတ်ဖမ်းဆီးပြီး ကွပ်မျက် အပြစ် ပေးခဲ့နိုင်ပါတယ်။

အဲဒီ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုကြီးကြောင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လ ၄ ရက်နေ့ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့ နောက်မှာတောင်မှ အ ကျိုးဆက် နောက်ဆက်တွဲ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေ တသီတတန်းကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအမြင် သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေကို စားပွဲ ပိုင်းမှာ မရှင်းတော့ဘဲ တိုင်းရင်းသားတွေအပါအဝင် အမြင်သဘောထား ကွဲလွဲသူတွေဟာ လက်နက်နဲ့ပဲ ဖြေရှင်းခဲ့ရာက နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ကြာ အောင် မပြီးဆုံးနိုင်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်မီးဟာ ယနေ့တိုင်အောင် နိုင်ငံမှာ လောင်မြိုက်နေဆဲပါ။

ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်ခံရခြင်း

၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးချိန်ကစလို့ နိုင်ငံ ရေးအရ အမြင်သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်မီး လောင် မြိုက်ခဲ့သလို နိုင်ငံရေးသမားတွေအချင်းချင်းလည်း အင်အားသုံး အကြမ်း ဖက်မှုတွေ မကြာခဏဆိုသလို ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းဦးစီးတဲ့ စစ်တပ်က နိုင်ငံတော်အာဏာကို အကြမ်းဖက် သိမ်းယူလိုက်ပြီး သမ္မတအပါအဝင် အစိုးရအဖွဲ့တစ်ခုလုံးကို ဖမ်းပြီးထောင် သွင်းအကျဉ်းချလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီရဲ့ရလဒ်က ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ် ဆိတ်သုန်းပြီး စစ်အာဏာရှင်တွေကြီးစိုးတဲ့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါ တီ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီခေတ်မှာလည်း တ နိုင်ငံလုံးမှာ သဘောထားကွဲလွဲသူ၊ အစိုးရခေါင်းဆောင်ကို လှုပ်ကြံဖို့ ကြိုး စားသူ မှန်သမျှကို ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနဲ့ စစ်တပ်က အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းခဲ့ပါ တယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေက မြန်မာနိုင်ငံကို ဆင်းရဲတွင်းထဲ ဆွဲချလိုက်ပါတယ်။

ရှစ်လေးလုံးနှင့် စစ်တပ်တကျောပြန်ခြင်း

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေအကြောင်း ပြောတဲ့အခါ ငြိမ်းချမ်း စွာ ဆန္ဒပြနေကြတဲ့ ပြည်သူလူထုကို လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ စစ် တပ်ကရက်ရက်စက်စက်ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ရှစ်လေးလုံးအရေးတော် ပုံအကြောင်း မေ့ထားလို့ မရပါဘူး။ ရှစ်လေးလုံး နိုင်ငံရေး အကြမ်းဖက်မှု အတွက် အခုအချိန်အထိ စစ်တပ်က တောင်းပန်ခြင်း မရှိသလို ဘယ်သူ တွေက အဓိက ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သမိုင်းမှန်လည်း ရေးထိုးနိုင် ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။

အဲဒီနောက် ၁၉၈၉ ခုနှစ်ကစလို့ စစ်တပ်က ကြီးစိုးတဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်တွယ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာမှ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ကို အာဏာလွှဲပေးခဲ့တာပါ။

စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်မှ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ

၁၉၈၉ ခုနှစ်ကစပြီး နိုင်ငံတော်အာဏာသိမ်းယူခဲ့တဲ့ စစ်တပ် ဟာ ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားမှုတွေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှိပ်ကွပ်ခဲ့သလို အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို အင်အားသုံး နှိမ်နင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေဟာ စစ်တပ် ရဲ့နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေအောက်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ကြာ အလူး အလဲ ခံခဲ့ရပါတယ်။

အထင်ရှားဆုံးကတော့ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ဖြစ် ပွားခဲ့တဲ့ ဒီပဲယင်းအကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုပဲဖြစ်ပါတယ်။ နယ်လှည့်နိုင်ငံ ရေးဆင်းနေတဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို စစ်အာဏာရှင် လက်ပါးစေ တွေက ညအချိန် မှောင်ရီရောချိန် အခွင့်ကောင်းယူပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အသေအပျောက် ရှိခဲ့သလို တရားခံ လက်သည် လည်း အခုအချိန်အထိ ထွက်ပေါ်ခဲ့ခြင်း မရှိပါဘူး။

ဒီမိုကရေစီခေတ် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ

သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရ လက်ထက်ကစလို့ ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်ဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရလက်ထက်အထိ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေ မကြာခဏဆိုသလို ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ အမျိုးသားရေးကို အခြေခံတဲ့ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းတွေ ပါဝင်သလို သဘော ထားကွဲလွဲမှုတွေကို အခြေခံတဲ့ သတ်ဖြတ်မှုတွေလည်း ပါဝင်နေတယ်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကစလို့ နိုင်ငံတစ်ဝန်း အခုအချိန် ဘာသာရေးတင်းမာမှုတွေ၊ အဓိကရုဏ်းတွေ ဖြစ်ပွားနေဆဲပါ။

NLD ရဲ့ရှေ့နေကြီး ဦးကိုနီဟာလည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ မှာ နိုင်ငံရေးအရ သဘောထားကွဲလွဲမှုကို အခြေခံတဲ့ လှုပ်ကြံမှုကြောင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီခေတ် နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေမှာ တရားခံလက်သည်တွေ ကွင်းဆက်တွေ ဖော်ထုတ်ခြင်းမရှိတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေ များစွာရှိနေတာကလည်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို စိန်ခေါ်နေတဲ့ အချက် ပါပါ။

သုံးသပ်ချက်

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေကို အစိုးရက ကျူးလွန်တဲ့အခါ တရားဥပဒေကို လိုသလို အသုံးချ နှိပ်ကွပ်ကြသလို အတိုက်အခံတွေ ဘက်က ကျူးလွန်တဲ့အခါမှာ တရားဥပဒေကို မျက်ကွယ်ပြု ကျူးလွန်ကြ တာ တွေ့ရပါတယ်။ တရားရေးမကျင့်ဟာ လွတ်လပ်မှုမရှိဘဲ အုပ်ချုပ်ရေး နဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လက်အောက်မှာ ရှိနေတာမို့ တရားဥပဒေ စိုးမိုး ရေးဟာ အကောင်အထည် မပေါ်လာပါဘူး။ တရားဥပဒေ မစိုးမိုးမှုရဲ့ ရလဒ်ကတော့ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေကို ထိထိရောက်ရောက် မဟန့်တားနိုင်တာပါ။ အနာဂတ်မှာလည်း တရားဥပဒေ မစိုးမိုးသမျှ ကာလပတ်လုံး နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေကို ဟန့်တားဖို့ဆိုတာ လေထဲ တိုက်ဆောက်သလို ဖြစ်နေဦးမှာ အသေအချာပါ။